

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

15. Conuersio prodig. Ducis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Lagea Sinensem. Celebrato Nanchini Pascha soluerunt Hancem anno 1612. sexto die Sciamhajum appulsi excepti sunt incredibili gratulatione a veteribus Catanei alumnis, quem pari ab se dolore amiserunt, exactis illic opimo prouentu duabus tantum hebdomadis, mestum item miserique affectum, quod paratissimis ad diuina, optulari diutius non valeret; promisit quod vnum licebat, quam possit sapissime per eos transiturum, confecto itinere Hancei Michael incomparabili sua voluptate, in ædes induxit, nostris ministris opportunas, & plebeis iuxta, vti nobilibus apertas; in iis aula in sacellum ornata, rem sacram facere, docere Christiana, baptismum celebrare, quod primum lustrati octodecim; & centum paulò post; paruus ex innumerabili numerus, quos inuitabilis veri fulgor à Deorum cultu auerterat penitus, feceratque baptismi cupidos, sed pessima consuetudinis amor inolitus ab eo arcebat. Abibant repulsa illa tristes; quidam celsitate sanctimonie Christiane ad quam eniti recusabant; seueritate alij quam non licebat ad cupiditates eorum abiicere, omnia Christianis quo fruebantur bonum cum admiratione inuidebant; vitiis & moribus idololatrie, affectu Christiani. Singularis Dei eluxit bonitas in illuminanda cæcitate cuiusdam atmorum Mandarinum ceterorumque probi ut est probitas militaris, sed obstinatissime idololatrie; haud quidem ex praua, ut multi consimiles tenacitate viuendi licentibus; sed metu insuperabili errandi, suoque errore pereundi, si Theologia patriis, & quos toto regno adorabiles prædicabant abiectis numinibus, suo ignari hominis iudicio adorandum sibi staueret, peregrinum, Diis omnibus inimicum, sectæ suæ Magistris exosum, stetit in hac erroris pertinacia religiosa obfirmatus contra impressiones varias Christiani pariter Mandarinum, quibus iam non modo irritis sed & impotuntis; pepigit futurum ut esse molestus desineret, nec apud illum in posterum de secta mutanda hisceret, si vel vnum & quidem perleuet eo impetrasset; nempe vero Deo dumtaxat semel supplicaret, ut si vel propria ignoracione, vel fraude aliena exerrabat; in viam reduceret. Placet ethnico pactum, promittit, domi lectum conscendit, aram aperto sub cælo statuit, & adornat. Schedas aræ duas æquali reuerentia imponit, alteram Tienciu (qui cæli est Dominus, & Christianorum Deus) Martis, sui idoli alteram nomine inscribit; adiectisque circum luminibus, largaque odoribus acerra; ante illa prouoluit nomina, fronte sapius humum verrens, inde arrectus in genua; intemèque affectus, vter, inquit vestrum sit verus quem quero Deus, demissè precantem respiciat, seque ita mihi aperiat ut hinc à religione anxia & dubia liberet; illinc à falsa superstitione, nam quid aliud possum homo miles; & illiteratus nisi ut verum inuestigem quem profitear Deum, & cuius præceptis obsequar? mei vteruis est, miserum curam gerat; meque hac inextricabili ambage quâ implicor agnitione sui manifesta dignetur euoluere; pergentem abruptè haudquaquam imaginaria

11.
Conuersio
prodig. Ducis.

imaginary species, videt re ipsa schedam veri Dei inscriptam nomine, ab altari, in sinum suum deolare, immotâ alterâ; eandem licet non sine horrore, suo ut fuerat reponit loco, sed ea secundum, & tertium, ibidem reposita ei se in sinum restituit, quâ tam euentis prodigij beneficentiâ, votis suis & gaudio impar, procurrit ad suum tanto hæctenus cultu propugnatum Martem, cõque frustatim contrito inter festos adplausus fidelium sacris fontibus expiatur, & beatæ sorti congruâ nomenclatione Felix appellatur.

Quantæ portò nostris voluptati fuit, sedes Hancei stabilita feracissimo conuertendarum animarum solo, tantum prope mæroris attulit, Sciaocensis eodem hoc tempore euulsa stirpis, haud certè iacturâ per se magnopere dolendâ cum multis iam mensibus Ferreira, & Dias Christianum gregem ne vno quidem auxissent capite, vsque adeò illie inualuerat rumor à Quanceensibus Mandarinis, idem esse fieri Christianum, & Regni hostibus fœderatum, ex quo etiam duorum, & viginti annorum operosâ culturâ collecti Christiani, nisi rarè se nobis, & tacite in conspectum non dabant. Sed erat hæc sedes rei Christianæ tam necessario vsui, ut vix nisi per illam sperandus esset in regnum aditus, prima enim Regno excludit naues quæ ad commercia Quancei admittuntur: eius euertendæ causas omnes vnâ complectitur vicinia Macai, & quod vitari non poterat cum Lusitanis commercium. Sic ergo res habuit, triennium fluxerat ex quo Longobardus Macaum miserat, de negotiis quibusdam stationis luæ Sciaocensis, & de mittendis ad se, si quæ ab Europa vel India venissent literis, interceptur in reditu nuntius cum fasciculo literarum; à scrutatoribus rectorum, percurtantibus continuò fluuium, Sciaocensi Præfecto sistitur; præcipitato examine, in mancipium perpetuum Regi additur; Longobardus exilio damnatur, vterque non alio reus, nisi alicuius cum Lusitanis commercij. Deerat sententiæ mandatum exequendi, cum ad funus maternum repente lex Præfectum euocauit, pendit intereâ Longobardi causa, tabellarius clausus est carcere; literæ ab interpretibus compertæ præter domestica nihil habere, tamen quod Macao venient in omnem euentum asseruantur in tabulario capitalium causarum, nec itum vterius à mense Iunio anni 1611. quo F. Antonio Leitano patria Sinensi concessum est, ut sepulchro nostrorum proximè condendus Macaum portaretur semijam mortuus, ex vomitu sanguinis, & diuturna phthisi. Et verò Quanceo transiens, in oneraria in qua ei locura dederant Lusitani, biduo post quam eò appulerat obiit; iuuenis sui odio flagrans, demissione religiosâ valdè amabilis, & postrema illa in ægritudine cruciabili, & longa, patientissimi doloris, dum vitibus sexaginta igni applicito, aperiretur totum corpus in totidem vulnera ad extrahendos vitalibus humoribus mortiferos, ex stylo Sinensium Medicorum; quæ tormenti acerbitas vultus eius serenum minime turbauit; quin & mortuo accessit oris color quo viuens care-

T t

16.
Sciaocensis
Resid. de-
struitur.

17.
Patientia
eximia Ft.
nostr.